

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν ταιούτων ἀνγκυ-
κλιοτάτων καὶ ὠφελιμωτάτων πονημάτων πρεσβεύω
πάντοτε τὴν γνώμην, τὴν ὁποῖαν οὐχὶ ἄπῃξ ἀλλὰ
πολλάκις ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ ἐρμηνεύσω. Καὶ εἰ
μὲν ἦτο ἰδίᾳ ἐμοῦ δὲν ἤθελον ἴσως ἐπαναλάβω αὐ-
τήν· ἀλλ' ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Πλάτωνος καὶ καταβαί-
νει μέχρις ἡμῶν, διελθοῦσα διὰ πάντων τῶν πε-
πολιτισμένων ἐθνῶν, καὶ αὐτῶν τῶν νεωτέρων,
οἷον τῆς Ἀμερικής. Ὁ Πλάτων ἔλεγε τὸ ἐξῆς· « Οὐ-
δὲν μάθημα μετὰ δουλείας τὸν ἐλεύθερον χρὴ μαν-
θάνειν· οἱ μὲν γὰρ τοῦ σώματος πόνοι βίᾳ πονού-
μενοι χεῖρον οὐδὲν τὸ σῶμα ἀπεργάζονται, ψυχῇ δὲ
βίαιον, οὐδὲν ἔμμονον μάθημα. Μὴ τοίνυν βίᾳ τοὺς
παῖδας ἐν τοῖς μαθήμασιν, ἀλλὰ παίζοντας τρέφε,
ἔνα καὶ μᾶλλον οἷός τ' ἦς καθορᾶν ἐφ' ᾧ ἕκαστος
πέφυκε. »

Παίζοντες λοιπὸν πρέπει νὰ διδάσκωμεν τοὺς
παῖδας· τῆς παιδικῆς δὲ ταύτης μέρη νομίζω δύο·
πρῶτον τὴν διήγησιν, οὐχὶ τὴν ἀπλὴν, ἀλλὰ τὴν
γινομένην μετὰ δραματικῆς τινος πλοκῆς, καὶ δεύ-
τερον τὰς εἰκόνας. Λέγων δὲ δραματικὴν πλοκὴν
δὲν ἐπιθυμῶ, ὡς δὲν ἐπιθυμεῖ καὶ ὁ συγγραφεὺς
(σελ. γ') « μακρὰν μυθώδη ἱστορίαν, ἐν ᾗ ἀναμί-
γνυνται τραγικαὶ σκηναί, ἐριδὲς καὶ πράγματα ὅλως
ἀνάρμοστα τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ, οὔτε διηγήματα
κατ' ἐπιφάνειαν μὲν ὠφέλιμα καὶ ὠραία, πράγματι
δ' ἄσχημα καὶ ἀνωφελῆ »· εἴ τις ἔγραψέ τι τοιοῦτο
ἀποφῶλιον τέρας διὰ παῖδια, πρέπει ἢ νὰ σταλῇ
εἰς φρενοκομεῖον ἢ νὰ καταδικασθῇ νὰ πῖρ τὸ κώ-
νειον ὡς φθορεὺς τῶν νέων· ἀλλὰ διήγησιν συνεχῆ,
προβαίνουσαν ἐκ τῶν ἡττον περιέργων εἰς τὰ πε-
ριεργότερα, καὶ ἔχουσαν εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου
τὴν καταστροφὴν, ὥστε τὸ παιδίον νὰ τρέχῃ μόνον
εἰς ἀνεύρεσιν αὐτῆς, καὶ νὰ τρέχῃ ἄνευ τῆς προτρο-
πῆς τοῦ διδασκάλου χαῖρον καὶ σκιρτῶν. Τοιαύτη
δραματικὴ διήγησις θὰ ἔχῃ ἐξ ἀνάγκης μῦθον, καὶ
διὰ τοῦτο ἐκ τῆς ἀνωτέρω περικοπῆς τοῦ συγγρα-
φέως ἀποκοπτόν μοι φαίνεται τὸ ἐπίθετον μυθώ-
δης. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐγὼ τοῦλάχιστον φρο-
νῶ, ὅτι τὰ διδασκόμενα ἐγχαράττονται εἰς τε τὴν
διάνοικιν καὶ τὴν καρδίαν καὶ εὐκολώτερον καὶ δι-
αρκέστερον ἢ ἐὰν παραδίδωνται ἀποφθεγματικῶς
καὶ ὡς θεολογικὰ δόγματα.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τῆς εὐκολωτέρας καὶ
διαρκεστερας ἐντυπώσεως, ἐπενοήθησαν καὶ αἱ εἰ-
κόνας. Τὸ παιδίον ἀγαπᾷ νὰ τέρπῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς,
ἅμα δὲ καὶ νὰ μανθάνῃ πόθεν καὶ διὰ τί ἡ τέρψις.
Ἡ εἰκὼν ἀναφλέγει τὴν περιέργειαν, καὶ βιάζει τὸν
ἀνγκινώσκοντα νὰ μεταβῇ ἀπ' αὐτῆς εἰς τὸ κεῖμενον.

Ἀλλ' ἐνταῦθα βλέπω τὸν φιλόπαιδα συγγρα-
φεὰ στρέφοντα βλοσυρὸν τὸ βλέμμα πρὸς τὸν γρά-
σαντα ταῦτα, καὶ ὑποτονθυρῶντα μετ' ἀγανα-

κτήσεως τὰ ἐξῆς· « Δὲν ἔχομεν πῶς νὰ πληρώ-
σωμεν τὸν χάρτην καὶ τὸν τύπον καὶ ζητῆς καὶ
εἰκόνας; Δὲν ἀρκεῖ ὅτι καταναλισκόμεθα ἄλλοις
γινόμενοι χρήσιμοι, καὶ θέλεις ν' ἀφαιρέσῃς ἀπὸ τοῦ
στόματος ἡμῶν καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον; »

Εἰς τὴν ἐπίπληξιν ταύτην οὐδὲν ἔχω ν' ἀντιτάξω·
ἀρκοῦμαι μόνον νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ὁ μὲν συγγρα-
φεὺς εὐηργέτησε τὰ παῖδια ἐκπονήσας τὴν *Χρυσολί-
θιν*, οἱ δὲ γονεῖς θέλουσιν εὐεργετήσαι ἐαυτοὺς θέ-
τοντες εἰς χεῖρας τῶν ἰδίων τέκνων βιβλίον κατάλ-
ληλον καὶ τὸν νοῦν νὰ φωτίσῃ καὶ τὸ στήθος αὐ-
τῶν νὰ ρυθμίσῃ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 15, 1865.

Ὁ Βασιλεὺς ἀνεχώρησεν εἰς Κέρκυραν τὴν 14^η
τοῦ μεσοῦντος, ὅπου θέλει διατρίψαι, ὡς λέγεται,
περὶ τὰς τεσσαράκοντα ἡμέρας· συνοδεύει δὲ αὐτὸν
ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργός.

Ψαλλομένης ἐν τῇ μητροπόλει τῆς νεκρωσίμου ἀ-
κολουθίας τοῦ ἀοιδίου Α. Μαυροκορδάτου, ἦλθε
καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν μεγάλῃ στολῇ· διατάχθη δὲ καὶ
πενθήμερον πένθος. Ἀλλὰ καὶ τὴν χήραν τοῦ ἀποθα-
νόντος ἐπεσκέφθη ὁ βασιλεὺς. Ἐν δὲ Σύρῃ ἡ Ἐταιρεία
τῆς ἡμετέρας ἀτμοπλοΐας, τιμῶσα τὴν μνήμην τοῦ
ἐνδόξου πολίτου, ὅστις ὑπῆρξε καὶ ὁ θεμελιωτὴς
αὐτῆς, διέταξε νὰ κανονοβολῶσι τὰ ἀτμόπλοια ἀνά
πᾶσαν ἡμέσειαν ὥραν ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας.

Εἰς τὸν καθηγητὴν Ν. Πατρῆν, ὅστις, ὡς εἶχομεν
γράψει τὸν Μάρτιον, εἶχε παυθῇ ἀδίκως ἀπὸ τῆς κα-
θηγησίας τοῦ ἐν Σύρῃ γυμνασίου, ἀπεδόθη τέλος
πάντων δικαιοσύνη. Τὸ καθ' ἡμᾶς, συγχαίρομεν τῇ
νεολαίᾳ τῆς νήσου ἐκείνης ἀνακτησάσῃ τοιοῦτον
ἐμπειρον καὶ χρηστὸν διδάσκαλον.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΔΙΑ. Ἐν τῷ διαστήματι
τῆς δευτέρας τριμηνίας τοῦ ἔτους τούτου κατέπλευ-
σαν καὶ ἀπέπλευσαν εἰς τοὺς κατωτέρω ξένους
λιμένας τὰ ἐξῆς ἑλληνικὰ πλοῖα·

Γέφυρα. Κατέπλευσαν πλοῖα ἐξ τόν. 6118.

Λιθόβροτος. Κατέπλ. 84, τόν. 19,923, φέροντα
σίτον ἀξίας 6,254,000 δρ. Ἀπέπλ. δὲ 60, τόν.

43,482, φέροντα διάφορα βιομηχανικά εἶδη διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀξίας 375,000 δρ. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὰ 48 τούτων ἀνεχώρησαν κενά. Τὰ γεννήματα καθ' ἅπασαν τὴν Τοσκάνην ἀπέτυχον ἐφέτος ἕνεκα τῆς ἀνομβρίας.

Μεσσήνη. Κατέπλ. 179, καὶ ἀπέπλ. 180. Καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἔφερον σίτον, κριθήν, βρώμην, ξυλείαν, ἀραβόσιτον, γαιάνθρακας, λεμόνια, πορτογάλλια, σίδηρον καὶ πίσσαν· τὰ δὲ ἄλλα ξυλοστέφανα, βουτσία, σαρδέλλας κλ. Πολλὰ δὲ ἀνεχώρησαν κενά.

Αἰτάλεια. Κατέπλ. 64, τὰ πλεῖστα μὲν κενά, τὰ λοιπὰ δὲ φέροντα ἄλας, σάπωνα, ἔλαιον, καφέ, πέτρας καὶ τινα ἄλλα εἶδη ἀξίας 224,300 δραχ. Ἀπέπλ. δὲ ἴσος ἀριθμὸς μετὰ σίτου καὶ ξυλικῆς ἀξίας 822,790. τινὰ δὲ ἦσαν κενά.

Δαμιάτειον. Κατέπλ. ἐντὸς τῆς πρώτης ἑξαμηνίας 13, φέροντα σίτον, κριθήν, καπνὸν, ἀρνία, ξύλα κλ. ἀξίας 450,000 δραχ., ἀπέπλ. δὲ 14, τὰ πλεῖστα μὲν κενά, τὰ δὲ λοιπὰ φέροντα δέρματα, τυρὸν καὶ ξύλα ἀξίας 55,000 δρ.

Ἐν δὲ **Μελίτη** κατέπλ. τὸν παρελθόντα Ἰούνιον 21, τόν. 1875, φέροντα ἔλαιον, χοίρους, ποτσολάναν, ξύλα, ἐλεόκαυκα, τυρὸν, σίτον, ξυλάνθρακας, οἶνον κλ. ἀξίας 253,000 δ. ἀπέπλ. δὲ 21, τόν. 2575, φέροντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔρμα καὶ πλάκας ἀξίας 36,900.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ. Ἐσχάτως ἀπεβίωσαν ἐν τῇ πόλει τῶν Παρισίων κυφὸς τις, νομιζόμενος πλούσιος· διὸ ἔσπευσαν οἱ πλησιέστεροι συγγενεῖς νὰ παραλάβωσι τὴν κληρονομίαν· ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἀπορία αὐτῶν ὅτε ἀνιῶντες τὸ σιδηροῦν κιβώτιον εὗρον ἀντὶ χρυσοῦ ὀγκῶδες βιβλίον εἰς φύλλον, ἐκ δύο περίπου χιλιάδων σελίδων συγκείμενον, καὶ πραγματευόμενον περὶ κυφῶν καὶ τῶν διαφόρων ἀνθρωπίνων κυφώσεων τῆς ὑψηλότητος! . . . Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἄγαμος, πλούσιος καὶ εὐρώστου κράσεως ὢν, εἶχε περιέλθει διάφορα μέρη ὕπως συλλέξῃ τὰς πληροφορίες ταύτας. Ἐκ τῶν παρατηρήσεών του λοιπὸν ἐξάγεται ὅτι ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς Εὐρώπης ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ ἰδίως κατὰ τοὺς πρόποδας τῆς Sierra-Morena ὑπάρχουσι πολλοὶ κυφοί, ἤτοι 1 πρὸς 13, 07 κατοίκους. Ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ὑπάρχουσι πολλοὶ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ

Λιγέρου. Ἐνὶ λόγῳ, ἐκ τῶν γενομένων παρατηρήσεων κατὰ τὰ πέντε τῆς ὑδρογείου μέρη, ἐξάγεται ὅτι οἱ κυφάνωτοι ἀναλογοῦσι πρὸς τὸν πληθυσμὸν ὡς 1 πρὸς 4,000. Παρατήρησεν ὡσαύτως ὅτι αἱ κυφώσεις λαμβάνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σχῆμα ἀνάλογον πρὸς τὸ τῆς χώρας ἐνθα γεννῶνται οἱ κυφοί· οὕτως οἱ ἐν τοῖς Πυρηναίοις ἔχουσι τὰς κυφώσεις ἐν εἶδει ὀβελίσκου, δηλαδὴ ὑψηλὰς καὶ ὀξείας ὡς τὸ σχῆμα τῶν ὀρέων· οἱ ἐν τοῖς παραλίοις κλιμακωτὰς καὶ κεκλιμένους πρὸς τὸ χθαμαλότερον μέρος, ὡς αἱ ἄκται· οἱ δὲ κατὰ τὰς πεδιάδας συμπεπιεσμένους καὶ μᾶλλον ἢ ἥττον ὀμαλὰς. Καταμετρήσας δὲ πλῆθος κυφώσεων ὑπολογίζει τὸ ὕψος αὐτῶν κατὰ μέσον ὅρον 20/00 γαλλικοῦ μέτρου. Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι ὁ ὅλος πληθυσμὸς τῆς ὑδρογείου ἀναβαίνει εἰς ἓν δισεκατομύριον, καὶ ὅτι ὁ τῶν κυφῶν ἀναλογεῖ ὡς 1, πρὸς 4,000, ὁ ἀριθμὸς τούτων ἀναβαίνει εἰς ἓν ἑκατομύριον, ὃν αἱ κυφώσεις ὑπολογιζόμεναι, κατὰ μέσον, ὡς εἴπομεν, ὅρον, εἰς 20/00, καὶ τιθέμεναι ἐπ' ἀλλήλων ἤθελον ἀποτελέσει ὀβελίσκον ἔχοντα ὕψος 200,090 μέτρων, δηλαδὴ τοιοῦτον ὅποιον ἔχουσιν ἐπιτιθέμενα ὁμοῦ τὰ ὑψηλότερα τῆς ὑψηλότητος ὄρη, δεκάκις τὸ ὑψηλότερον τῶν Κορδιλιέρων, εἰκοσιπεντάκις τὸ ὑψηλότερον τῆς Εὐρώπης, ἅπασαι τῆς Αἰγύπτου αἱ πυραμίδες, καὶ τὰ κωδωνοστάσια τῶν σημαντικωτέρων ναῶν τῆς Εὐρώπης!

I. ΛΕΚΙΓΑΛΛΑΣ.

Λύσεις τοῦ ἐν τῷ 369 γρίφου.

Γαληνιώσα φύσις ψυχῆς ἄκος.

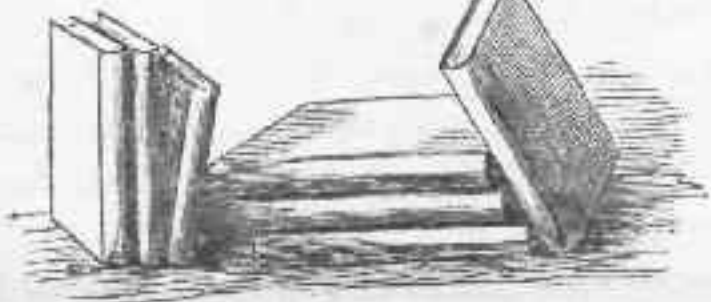
ΑΙΝΙΓΜΑ.

Ὅταν βορρᾶς χειμῶνος ὀρμητικὸς σπρίζῃ
πλησίον μου δὲν τρέχεις,
Ἐν δταν εἰς δύο μέρη ἡ χεὶρ σου μὲ χωρίζῃ
Τὸ δευτέρόν μου, φίλε, 'ς τὸν οὐρανὸν δὲν ἔχεις;
ΚΛΕΑΝΘΗΣ . . .

ΓΡΙΦΟΣ.

999

K δι